

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 289/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. P., K., zastúpenej advokátom JUDr. A. B., K., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v T. sp. zn. 2008/00017-Ďu z 31. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2010 doručená sťažnosť A. P., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. A. B., K., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v T. (ďalej len „pozemkový úrad“) sp. zn. 2008/00017-Ďu z 31. júla 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„... napadnutým rozhodnutím žalovaný rozhodol, že ja žalobkyňa a môj brat J. P... nesplňame podmienky uvedené v §-e 2 ods. 2 písm. e) zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátenie vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Ďalej žalovaný rozhodol, že mne žalobkyni ako aj môjmu bratovi J. P. nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemkom vedených v PKN. Vl. č. 46, p. č. 1, 2, 7/1, 594, 610, 611/1, 611/4, 613/2, 614, 615, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 1418 a PKN. Vl. č. 82 p. č. 264, 265, 266 v katastrálnom území M. Ďalej žalovaný rozhodol, že sa za pozemky vyššie uvedené neprevedú do nášho vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu ani sa nám neposkytne finančná náhrada podľa §-u 6 ods. 2 zákona. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil veľmi stručne a poukázal len na to, že ja a môj brat nesplňame podmienky uvedené v §-e 3 zákona na vrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. 1 Sp 18/2008 zo dňa 4. 9. 2009 potvrdil rozhodnutie žalovaného zo dňa 31. 7. 2008 č. 2008/00017-Ďu. Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu som podala odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 29. 4. 2010 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 1 Sp 18/2008-33. Tak odvolací súd (Najvyšší súd SR) ako aj prvostupňový súd (Krajský súd v Košiciach) poukazujú na to, že Dr. F. P. ako pôvodný pozemnoknižný vlastník, po ktorom si uplatňujem reštitučný nárok, nebol súrodencom nášho otca P. P., ale jeho bratrancom. Dr. F. P. bol manželom G. P., ktorá bola sestrou nášho otca. Podľa názoru žalovaného som nepreukázala príbuzenský vzťah v zmysle §-u 2 ods. 2 písm. e) zákona č. 503/2003 Z. Z.

S názorom žalovaného nesúhlasím a takisto považujem za nesprávny názor správneho súdu prvého stupňa ako aj názor odvolacieho súdu.

Poukazujem na to, že splňam všetky zákonné podmienky na navrátenie nehnuteľnosti.

...

Som toho názoru, že takým postupom žalovaného boli porušené čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky garantované ústavné práva vlastníť majetok a preto touto sťažnosťou sa domáham, aby Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom vyslovil, že rozhodnutím žalovaného bolo poručené moje ústavné právo vlastníť majetok a navrhujem zrušiť rozhodnutie žalovaného č. 2008/00017-Ďu zo dňa 31. 7. 2008. “

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Nenavrátением vlastníctva k pozemkom vedených v PKN. Vl. č. 46, p. č. 1, 2, 7/1, 594, 610, 611/1, 611/4, 613/2, 614, 615, 986, 987, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 1418 a PKN. Vl. č. 82 p. č. 264, 265, 266 v katastrálnom území M. bolo porušené právo žalobkyne vlastníť majetok podľa článku 20 Ústavy Slovenskej republiky.

Zrušuje sa rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu T. č. 2008/00017-Ďu zo dňa 31. 7. 2008.

Žalovaný je povinný znášať všetky trovy konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd, ktorý je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania, v prvom rade považoval za potrebné určiť, čoho sa sťažovateľka domáha, pretože hoci je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ňou navrhnutý petit nebol relevantný na rozhodnutie ústavného súdu, pretože jednoznačne neoznačila porušovateľa svojho základného práva, ktoré ani bližšie nekonkretizovala označením príslušného odseku.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd dospel k názoru, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy rozhodnutím pozemkového úradu sp. zn. 2008/00017-Đu z 31. júla 2008, ktorý podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (v znení neskorších predpisov) rozhodoval o jej návrhu, ktorým si uplatňovala svoje reštitučné nároky.

Podstatou sťažnosti je vyjadrenie nesúhlasu sťažovateľky s označeným rozhodnutím pozemkového úradu (ako aj s následnými rozhodnutiami všeobecných súdov) avšak bez akýchkoľvek spojitostí s princípmi spravodlivého procesu vyplývajúcimi z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak túto ochranu neposkytujú všeobecné súdy. Uvedený princíp sa nepochybne týka aj prípadov, v ktorých sa sťažovatelia ako účastníci konania pred orgánom verejnej správy

môžu domáhať ochrany svojich základných práv a slobôd využitím právnych prostriedkov nápravy, ktoré im na tento účel dáva k dispozícii zákon (Občiansky súdny poriadok – ďalej aj „OSP“).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci..., pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

To znamená, že ústavný súd môže zásadne preskúmať iba právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktorými sa rozhodlo o zákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu verejnej správy (piata časť Občianskeho súdneho poriadku). Preto v okolnostiach daného prípadu by do úvahy prichádzalo iba preskúmanie rozhodnutia správneho súdu, ktorý by rozhodol vo veci v poslednom stupni, avšak len v prípade, ak by sťažovateľka namietala

porušenie niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z pripojených príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka proti napádanému rozhodnutiu pozemkového úradu využila opravný prostriedok a Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) o ňom rozhodol rozsudkom č. k. 1 Sp/18/2008-33 zo 4. septembra 2009, pričom toto rozhodnutie ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil (§ 250q ods. 2 OSP). Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka aj odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8 Sžo/463/2009 z 29. apríla 2010 tak, že ho potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

Na základe týchto skutočností ústavný súd konštatuje, že nie je oprávnený konať a rozhodovať v tejto veci, pretože o nej konali a rozhodli všeobecné súdy v zmysle svojej právomoci vyplývajúcej z čl. 142 ods. 1 ústavy, čím poskytli aj ochranu základnému právu sťažovateľky, ktorého porušenie namietala.

Ústavný súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi; neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (podobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 302/09).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2010